

Särskilda villkor för Svenska från dag ett och Vardagssvenska i studieförbund 2023

Information

Allmänt

Följande särskilda villkor avser folkbildningsverksamhet med Svenska från dag ett och Vardagssvenska i studieförbund år 2023.

Regeringen har för åren 2015–2023 avsatt medel till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. Medlen är ändamålsbestämda inom anslaget 14.3.

Verksamheten regleras av förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare (nedan kallad förordningen). Folkbildningsrådet har beslutat om de särskilda villkoren med stöd av 6§ i förordningen.

Folkbildningsrådet får besluta om att göra avsteg från dessa villkor av särskilda skäl.

Verksamheter med Svenska från dag ett och Vardagssvenska omfattas av villkoren i *Statsbidrag till studieförbund 2023 – villkor och fördelning*. De här särskilda villkoren kompletterar eller utgör en anpassning av dessa villkor.

Statsbidraget för Svenska från dag ett och Vardagssvenska är ett särskilt anslag. Det får lämnas till studieförbund som Folkbildningsrådet får fördela statsbidrag till enligt förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen. Det ordinarie statsbidraget får inte användas för de särskilda insatserna.

Om villkoren inte uppfylls har Folkbildningsrådet rätt att återkräva utbetalt bidrag (9§ i förordningen).

Syfte

Syftet med statsbidraget är att erbjuda en meningsfull sysselsättning under asyltiden och påskynda en framtida etablering i arbets- och samhällslivet för dem som beviljats uppehållstillstånd (1 § förordningen).

Verksamheten som bedrivs med stöd av statsbidraget ska syfta till att stärka kunskaperna i svenska språket och om samhället samt att främja deltagande i arbets- och samhällslivet (3 § förordningen).

Ett särskilt mål med studiecirkel i Vardagssvenska är att deltagarna ska lära sig grunderna i svenska språket så att man kan göra sig förstådd och förstå andra i olika vardagssituationer.

Målgrupp

Målgruppen för insatserna är personer som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Det innefattar personer som är asylsökande och personer med uppehållstillstånd som bor kvar i Migrationsverkets anläggningsboende i väntan på kommunplacering. (1 § och 3 § förordningen). Personer som är inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem ska kunna uppvisa ett aktuellt dossiernummer som återfinns på LMA-kort utfärdat av Migrationsverket.

Målgruppen inkluderar även personer som har beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet och 21 kapitlet utlänningslagen (2005:716), vilka omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA). Detta innebär att ukrainska medborgare som kan uppvisa ett dossiernummer, vilket återfinns på uppehållstillståndskort utfärdat av migrationsverket, har rätt att delta i kurserna.

Preliminär bidragsfördelning

Preliminär medelsfördelning sker i två steg: 80 procent av tillgängliga medel utbetalas i förskott utifrån beslut om preliminär fördelning för 2023. I ett andra steg utbetalas återstående 20 procent efter godkänd, slutrapporterad verksamhet år 2023.

Bidragsmedlen för respektive arrangemangstyp, Svenska från dag ett och Vardagssvenska, fördelas till studieförbunden enligt följande:

- 30 procent av bidraget för Svenska från dag ett fördelas utifrån andel av totalt antal fördelade unika deltagare i studiecirkel respektive annan folkbildningsverksamhet under 2022. Ersättningen är 1 000 kronor per unik deltagare. Återstående 70 procent fördelas utifrån andel av totalt antal fördelade studietimmar under 2022. Ersättningen är 350 kronor per studietimme.

- Bidraget för Vardagssvenska fördelas utifrån andel av totalt antal fördelade unika deltagare i studiecirkel under 2022. Ersättningen är 3 000 kronor per unik deltagare.

Omfördelning av medel kan vid behov komma att göras under verksamhetsåret 2023.

Slutlig bidragsfördelning

Vid den slutliga bidragsfördelningen stämmer Folkbildningsrådet av den preliminära tilldelningen mot slutrapporterad verksamhet.

En deltagare räknas under verksamhetsåret som unik endast en gång per studieförbund, arrangemangstyp och verksamhetsform, oavsett hur många arrangemang individen deltar i. En deltagare kan i varje studieförbund därmed vara unik en gång vardera i studiecirkel respektive annan folkbildningsverksamhet i Svenska från dag ett samt en gång i Vardagssvenska.

I de fall som verksamheten genomförts med

- färre unika deltagare, respektive timmar än de preliminärt tilldelade, kommer Folkbildningsrådet att besluta om återtag av bidrag motsvarande mellanskillnaden.
- fler unika deltagare, respektive timmar än de preliminärt tilldelade, kommer bidrag att fördelas för överskjutande verksamhet, endast under förutsättning att det finns återtagna medel att omfördela.

För Svenska från dag ett görs även motsvarande reglering för antalet studietimmar.

Högst 25 procent av verksamheten med Svenska från dag ett får bedrivas som annan folkbildningsverksamhet. Unika deltagare och studietimmar som rapporteras utöver den andelen är inte bidragsberättigade

Beslut om slutligt bidrag meddelas före 1 mars 2024 och bidraget regleras i samband med andra kvartalets statsbidragsutbetalning i början av april 2024.

Villkor

Rekrytering av deltagare samt förläggning av verksamheten

1. Studieförbundet ska ta initiativ till dialog med Länsstyrelsen och Migrationsverket om var i länet det finns behov av verksamheten samt om deltagarnas möjligheter till ersättning för resor till verksamheten.
Studieförbundet ska lämna aktuell information om pågående och planerad verksamhet till Länsstyrelsen.
2. Studieförbundet ska säkerställa att deltagarna tillhör avsedd målgrupp, genom att kontrollera att deltagaren kan uppvisa ett aktuellt LMA-kort eller UT-kort vid kursstart.
3. I verksamhet med Vardagssvenska ska deltagaren ha fyllt 18 år.
4. Studieförbundet ska vid anordnandet av verksamheten sträva efter en geografisk spridning i landet med hänsyn till skillnader i regionala och lokala behov av insatser

Verksamhetens genomförande

5. Studieförbundet ska säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med bidragets syfte.
6. Verksamheten ska vara avgiftsfri (3§ förordningen).
7. Studieförbundet ska arbeta för att kvinnor och män ska ta del av verksamheten på samma villkor och i samma utsträckning.
8. Verksamheten kan genomföras genom fysiska sammankomster, på distans eller i kombination. Deltagare i en sammankomst måste delta samtidigt.
9. Verksamhet med Svenska från dag ett får bedrivas som studiecirkel eller som annan folkbildningsverksamhet.
10. Verksamhet med Vardagssvenska får bedrivas som studiecirkel. Studiecirkeln ska omfatta minst 40 studietimmar.
11. Verksamheten med Vardagssvenska ska följa *Studieplan för vardagssvenska*. Se bilaga.

Rapportering till SCB

12. Svenska från dag ett ska rapporteras som arrangemangstyp 2 i den ordinarie STUV- och deltagarrapporteringen till SCB och Vardagssvenska rapporteras som arrangemangstyp 3.
13. En studiecirkel i Vardagssvenska får rapporteras om den omfattat minst 40 studietimmar.
14. Uppgift om gruppens ålderskategori enligt majoritetsprincipen ska anges för varje arrangemang i STUV-rapporteringen.
15. Registrering av deltagares dossiernummer, som framgår av LMA-kortet/UT-kortet ska göras i de administrativa systemen för detta ändamål.¹ En deltagare som uppvisar ett giltigt LMA-kort/UT-kort vid antagning till ett arrangemang och som skrivs ut från Migrationsverkets mottagningssystem innan arrangemanget avslutats får fullfölja deltagandet i det aktuella arrangemanget.

Redovisning till Folkbildningsrådet

16. Vid beslut om omfördelning av preliminärt fördelade medel, ska studieförbundet lämna de uppgifter om verksamheten som efterfrågas.
17. Studieförbundet ska lämna en redovisning av hur medlen använts, vilka resultat som uppnåtts och en bedömning av insatsens effekter, i enlighet med 7-8 §§ i förordningen samt regeringens riktlinjer för verksamhetsåret. Det ska göras i Folkbildningsrådets formulär avsett för återrapportering av verksamheter med Svenska från dag ett och Vardagssvenska 2023. Det ska tydligt framgå när redovisningen avser Svenska från dag ett respektive Vardagssvenska.
18. Redovisningen ska intygas av rektor och vara Folkbildningsrådet tillhanda senaste den 1 februari 2024.
19. Vid efterfrågan ska studieförbundet medverka till att Folkbildningsrådet kan inhämta fördjupade uppgifter om verksamheten, genom till exempel fokusgrupper och intervjuer.

¹ Boende i anläggningsboende med uppehållstillstånd kan också ha fått ett personnummer men dossiernumret ska uppges även för dem.

Studieplan för Vardagssvenska

Förkunskaper

Inga

Studiecirkelns längd

40 studietimmar à 45 minuter

Studiematerial

Väljs utifrån deltagarnas behov och förutsättningar. Studiematerialet bör vara avsett för svenska som andraspråk för vuxna.

Studiecirkelns mål

Man ska lära sig grunderna i svenska språket så att man kan göra sig förstådd och förstå andra i olika vardagssituationer.

Innehåll

- Tala:
 - enkla modeller för att presentera sig, hälsa etc.
 - be om information
 - prata om sig själv; familj, fritid, studier och arbete
 - enkla modeller för att berätta och fråga om vardagen nu och då
 - enkla modeller för att göra inköp
 - enkla modeller för att planera aktiviteter
- Höra:
 - öva att förstå enkel, naturligt talad svenska
- Uttal:
 - betoning, långa vokaler och konsonanter och intonation
 - vokal- och konsonantljud
 - reduktioner och assimilationer
 - känna till några av skillnaderna mellan tal- och skriftspråk
- Läsa:
 - enkla dialoger och texter

- Skriva:
 - berätta om sig själv med enkla ord
- Grammatik:
 - grundläggande grammatik utifrån deltagarnas behov och förutsättningar

Arbetsätt

Vardagssvenska ska underlätta för deltagarna att senare studera svenska för invandrare (sfi) genom att:

- Studiecirkeln arbetar med alla språkfärdigheter – tala, läsa, höra och skriva
- Fokus ligger på muntlig kommunikation
- Lärandet sker på svenska
- Deltagarna förväntas studera hemma mellan träffarna

Nivågruppering

Gruppens sammansättning påverkar studiecirkelns innehåll och arbetsätt. Homogena grupper underlättar cirkelns arbete. En nivågruppering bör därför göras där det är praktiskt möjligt. En enkel intervju kan göra det lättare att skapa grupper. Man kan då utgå från följande:

- Läs- och skrivkunnighet
- Skolbakgrund; antal år i skola. Grundskola, gymnasium, universitet/högskola eller annan utbildning
- Förkunskaper i svenska; läst eller övat på egen hand eller gått en kurs/cirkel tidigare

Framstegsbedömning

Ledaren följer kontinuerligt deltagarnas språkutveckling och hjälper dem att med olika former av självvärdering se sina steg mot målet.